

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

70

Vragen van de leden **Kortenoeven** en **Hernandez** (beiden Groep Kortenoeven-Hernandez) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en van Defensie over *het bewapeningsprogramma van de herislamiserende staat Turkije* (ingezonden 6 augustus 2012).

Antwoord van minister **Hillen** (Defensie), mede namens de minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 25 september 2012).

Vraag 1

Hoe beoordeelt u de artikelen «Turkey's New Ballistic Missile Program Raises Eyebrows and Concerns»¹; «Turkey to produce ballistic missile to beef up defense capabilities»²; «Turkey: Is Ankara Going Ballistic?»³; en «Turkey launches intercontinental ballistic missile development project»⁴?

Antwoord 1

Turkije heeft de ambitie te beschikken over een moderne defensie en defensiegerelateerde industrie. Tegen deze achtergrond heeft Turkije kenbaar gemaakt te willen investeren in de ontwikkeling van een eigen onderschepingsstelsel tegen raketten en in het vermogen op termijn satellieten in de ruimte te kunnen plaatsen. Hierover zijn nog geen formele besluiten genomen.

Vraag 2

Hoe verhoudt de informatie in deze artikelen zich tot uw antwoord op eerdere vragen⁵? Hoe zou u uw informatiepositie ter zake willen omschrijven?

Antwoord 2

De informatiepositie over bondgenoten berust op de informatie die de landen in diverse NAVO-overleggen of bilateraal doorlopend verstrekken over hun ambities, plannen en capaciteiten.

¹ <http://www.worldpoliticsreview.com/articles/12216/turkeys-new-ballistic-missile-program-raises-eyebrows-and-concerns>

² <http://www.todayszaman.com/news-287436-turkey-to-produce-ballistic-missile-to-beef-up-defense-capabilities.html>

³ <http://www.eurasianet.org/node/65731>

⁴ <http://www.panarmenian.net/eng/news/116999/>

⁵ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2011–2012, nr. 1404.

Vraag 3

Hoe beoordeelt u, in het algemeen en in het licht van uw antwoord op de eerdere vragen, de analyse in bronverwijzing nr. 1 dat ballistische raketten vanwege hun onnauwkeurigheid niet het aangewezen overbrengingsmiddel zijn voor conventionele, maar wel voor nucleaire oorlogskoppen?

Antwoord 3

Ballistische raketten kunnen zowel met conventionele als niet-conventionele ladingen worden uitgerust. De technologie wordt ook gebruikt om satellieten in de ruimte te plaatsen.

Vraag 4

Deelt u de mening dat dergelijke unilaterale raketprogramma's niet passen binnen de filosofie van het NAVO-bondgenootschap? Zo nee, kunt u dan aangeven hoe Turkse ballistische langeafstandsraketten, die met nucleaire wapens kunnen worden uitgerust, passen binnen het nieuwe strategische concept van de NAVO?

Antwoord 4

Nee. Turkije is betrokken bij het raketverdedigingsprogramma van de Navo, dat tijdens de top van Chicago werd bekrachtigd. Los daarvan staat het bondgenoten van de NAVO vrij hun eigen defensiebehoeftes nationaal in te vullen. Turkije wil investeren in capaciteiten waaraan ook de Navo behoefte heeft, zoals raketverdediging en inlichtingenvergaring. De Navo-raketverdediging berust grotendeels op nationale bijdragen van de Navo-landen.

Vraag 5

In hoeverre is het Turkse raketprogramma volgens u een signaal dat het herislamiserende Turkije zich afwendt van de transatlantische militaire samenwerking binnen de NAVO?

Antwoord 5

Er is geen aanleiding de Turkse voornemens te beschouwen als een signaal dat het land zich afwendt van de transatlantische samenwerking binnen de Navo.

Vraag 6

Bent u thans wel bereid deze kwestie op de eerstvolgende NAVO Defensie ministeriële aan de orde te stellen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Nee, daartoe zie ik in het licht van mijn antwoorden op uw vragen over dit onderwerp geen aanleiding.

Vraag 7

Wilt u deze vragen gezien de gewenste duidelijkheid ieder afzonderlijk beantwoorden?

Antwoord 6

Ja.